

HELSE STAVANGER HF
Postboks 8100
4068 STAVANGER

Deres ref.: 2018/2464 - 26850/2018
Vår ref.: 18/7172-8
Saksbehandler: Bjørn Jamtli
Dato: 21.06.2018

Helse Stavanger HF - Spørsmål om tilgang til elektronisk pasientjournal for ambulanspersonell - Svar fra HelseDirektoratet

Det vises til brev av 15. mars 2018 fra Helse Stavanger HF vedrørende ambulanspersonells tilgang til pasientjournal. HelseDirektoratet beklager lang saksbehandlingstid.

I brevet skriver Helse Stavanger HF at de har identifisert avvik relatert til at ambulans-tjenesten ikke får tilgang til informasjon om pasienter de skal transportere mellom institusjoner i helseforetaket og mellom helseforetaket og primærhelsetjenesten. Pasientrelatert informasjon overføres elektronisk mellom institusjoner og leger, mens ambulansetjenesten ikke har del i denne informasjonsflyten. Det fremgår av brevet at dette i flere tilfeller har ført til forsinkelser, endret bestemmelsessted og i noen tilfeller unødvendig behandling som kunne vært unngått hvis ambulanspersonellet hadde fått tilstrekkelig informasjon om pasienten.

Prehospital klinikk ved helseforetaket har gjennomført en risikoanalyse og funnet frem til aktuelle risikoreduserende tiltak, hvorav et strakstiltak har vært å sørge for at ambulanspersonell får tilgang til et minimum av skriftlig informasjon når pasienter skal transporteres. Klinikken ønsker videre å sette i gang et prosjekt som skal gi ambulanspersonell lesetilgang i sykehusets journalsystem DIPS, og en elektronisk pasientjournal som eksporterer ambulanspersonellens journalføringer direkte inn i DIPS.

I forbindelse med dette arbeidet skal det ha oppstått en uenighet i fagmiljøet om hvilken tilgang ambulanspersonell kan ha til pasientjournalen. I brevet bes det derfor om en avklaring på hvilken tilgang ambulanspersonellet kan ha til lesing og dokumentasjon i sykehusets journalsystem.

HelseDirektoratets vurdering

Pasientjournalloven § 8 fastslår at virksomheter som yter helsehjelp skal sørge for å ha behandlingsrettede helseregistre, dvs. et pasientjournal- og informasjonssystem for gjennomføring av helsepersonells dokumentasjonsplikt. Registeret skal oppfylle de kravene som er satt i pasientjournalloven § 7. Etter denne bestemmelsen skal journalsystemet blant annet være utformet og organisert slik at det sikrer at helseopplysninger er tilgjengelige for helsepersonell og annet samarbeidende personell når dette er nødvendig for å yte helsehjelp til den enkelte, jf. loven § 19. Opplysningene kan gjøres tilgjengelig både ved at de utleveres til det

HelseDirektoratet

Avdeling legevakt og akuttmedisin

Bjørn Jamtli, tlf.: +4724163394

Postboks 220 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Universitetsgata 2, Oslo • Tlf.: 810 20 050

Faks: 24 16 30 01 • Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

samarbeidende personellet, eller ved at helsepersonellet gis adgang til å søke opp de aktuelle opplysningene i journalsystemet. Se mer om tilgjengeliggjøring av helseopplysninger etter denne bestemmelsen i Prop. 72 L (2013-2014) s. 181, "Til § 19 Helseopplysninger ved helsehjelp".

Helseopplysninger kan gjøres tilgjengelige i samsvar med reglene om taushetsplikt. Relevante bestemmelser som åpner for at opplysninger gjøres tilgjengelige uten hinder av taushetsplikten er helsepersonelloven §§ 25 og 45. Helsepersonelloven § 25 regulerer de situasjoner der helsepersonell samarbeider om helsehjelpen til en pasient uavhengig av om dette skjer innenfor eller på tvers av virksomheter, mens helsepersonelloven § 45 regulerer plikten til å gi helseopplysninger til andre som yter eller skal yte helsehjelp til samme pasient. Formålet med utleveringen av opplysningene skal være å ivareta pasientens behov for forsvarlig, rasjonell og hensiktsmessig helsehjelp.

Det er databehandler som skal sørge for at relevante og nødvendige helseopplysninger er tilgjengelige for helsepersonell og annet samarbeidende personell når dette er nødvendig for å yte helsehjelp til den enkelte, jf. § 19. I dette ligger at Helse Stavanger HF skal sørge for at ambulanspersonell skal ha tilgang til slike opplysninger i pasientjournalen.

Behandlingsrettede helseregistre skal understøtte pasientforløp i klinisk praksis og være lett å bruke og å finne frem i, jf. pasientjournalloven § 7. Regelverket legger opp til at det skal anvendes én samlet journal for den enkelte pasient selv om helsehjelp ytes av flere innen virksomheten. Hva som defineres som et behandlingsrettet helseregister fremgår av pasientjournalloven § 2 bokstav d).

Særlig om ambulansetjenesten

Alle som yter ambulansetjeneste med bil skal være autorisert helsepersonell, jf. Akuttmedisinforskriften § 11. De yter helsehjelp i form bl.a. observasjon og akuttmedisinsk behandling, jf. akuttmedisinforskriften § 3. Personellet har således et selvstendig ansvar for å yte forsvarlig helsehjelp på lik linje med annet helsepersonell, og omfattes av de samme generelle bestemmelsene i helsepersonelloven og øvrige deler av helselovgivningen. Dette innebærer at helseforetaket må legge til rette for at ambulanspersonell har tilgang til relevante og nødvendige pasientopplysninger.

I akuttsituasjoner hvor man ikke kjenner pasientens identitet, vil dette naturlig nok ikke være mulig. Der pasientens identitet er kjent, forutsettes det imidlertid at helseforetaket har systemer og rutiner som gjør det mulig for ambulanspersonellet å innhente relevante og nødvendige pasientopplysninger. Opplysningene må være umiddelbart tilgjengelige i behandlingssituasjonen, spesielt ved akuttoppdrag. Dette betinger robuste elektroniske løsninger.

Helsedirektoratet er kjent med at det i dag kan foreligge ulike journalsystemer for AMK-sentraler, ambulansetjenesten og sykehusenes journalsystemer. I tråd med regelverket om at det i virksomheter skal være én samlet journal for den enkelte pasient, er dette ikke en ønskelig situasjon. Helseforetak og andre helseinstitusjoner bør ha elektroniske journalsystemer som legger til rette for at hver pasient kan ha én samlet journal. Helsedirektoratet anser det derfor

som positivt at Helse Stavanger HF nå søker å etablere et elektronisk journalsystem som sikrer at alle relevante pasientopplysninger kan samles i én journal.

Vennlig hilsen

Steinar Olsen e.f.
Avdelingsdirektør

Bjørn Jamtli
Seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk